

ଘନାଦା

ପ୍ରସିତକୁମାର ରାୟଚୌଧୁରୀ

[Zoom In](#) | [Zoom Out](#) | [Close](#) | [Print](#) | [Home](#)

ଶାର୍ଲ'କ ହୋମ୍‌-ଏରଖ୍ୟାତିର ଆଡ଼ାଲେ ଟାକା ପଡ଼େ ଗେଛେନ କୋନାନ ଡଯେଲ । ଘନାଦାର ଛାୟାୟ କିନ୍ତୁ ପ୍ରେମେନ୍ଦ୍ର ମିତ୍ର ଟାକା ପଡ଼େନନି । କାରଣ କବି ଓ ଛୋଟଗଳ୍ଲ ଲେଖକ ରୂପେଅ ଠାରୋ ଦୁଟି ଉଜ୍ଜୁଲ ପରିଚୟ ଆଛେ ତାଁର, ତରୁ ବାଂଲା ସାହିତ୍ୟେ ‘ଘନାଦା’ ଏକ ବିଚିତ୍ର ସୃଷ୍ଟି,—ଟୈଲୋକ୍ ମୁଖୋପାଧ୍ୟାଯେର ‘ତମ ଚରିତ’-ଏର ମତ ପାଠକକେ ବିଚଲିତ କରାର ମତ ଯୋଗ୍ୟତା ରାଖେ ‘ଘନାଦା’ । ପରଶ୍ରାମେର ‘ବିରିପିବାବା’ ଯେମନ । ତବେପାର୍ଥକ୍ ଆଛେ— ଆଛେ ସ୍ଵାତନ୍ତ୍ର, ସେଖାନେଇ ପ୍ରେମେନ୍ଦ୍ର ମିତ୍ରେର କୃତିତ୍ୱ । ‘ଗୁଲବାଜୀର ଗଲ୍ଲ’ ବଲାର ମୁଣ୍ଡି ନାର ଓ ନିର୍ଭୁଲବୈଜ୍ଞାନିକ, ଭୌଗୋଲିକ, ଐତିହାସିକ ତଥ୍ୟେର ବିଦ୍ୟପାତ୍ରକ ତିର୍ଯ୍ୟକ ଭାଷାରପରିବେଶନେ — କିଶୋର ଓ ବୟଙ୍କକେ ସମ୍ମୋହିତ କରେ ରେଖେଛେ ତିନପୁୟ ।

‘ଘନାଦା’ଲୋକଟି କେମନ ? ଲେଖକଙ୍କ ତାଁର ବର୍ଣନାଦିଯେଛେ,— ‘ଶୀର୍ଷ ପାକାନୋ ଚେହାରା ଦେଖେ ତାଁର ବୟସ ଅନୁମାନ କରାକଟିନ ଆର ତାଁର ମୁଖେର କଥା ଶୁଣିଲେ ମନେ ହୁଏ ପୃଥିବୀର ହେବ କୋନ ହୁଅ ନେଇ ଯେଥାନେ ତିନି ଯାନନି, ଏମନ କୋନ ବିଦ୍ୟା ନେଇ, ଯାର ଚର୍ଚା ତିନି କରେନ ନା । ପ୍ରାଚୀନ ନାଲନ୍ଦା, ତକ୍ଷଶିଳା ଥେକେଅକ୍ଷଫୋର୍ଡ, କେମ୍ବ୍ରିଜ, ହାଭାର୍ଡ, ଚିନେର ପ୍ରାଚୀନ ପିପିଂ ଥେକେଇଟରୋପେର ସାର୍ଲେନା, ପ୍ରାଗ, ହିନ୍ଦୁଲବାର୍ଗ ଲାଇପଜିକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତସମସ୍ତ ବିବିଦ୍ୟାଲୟର ସଙ୍ଗେଇ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଯୋଗାଯୋଗ ଆଛେ ବଲେ ମନେ ହୁଏ । ପାଞ୍ଜିତେ ଭେଜାଲ ଆଛେ, ତବେ ଥକାଣେ ଆଛେ ମୁଣ୍ଡିଆନା ।’

ଦୁଟି ବର୍ଗେର ଶବ୍ଦେଗଡ଼ା — ଘନାଦାର ଗଲ୍ଲେର ନାମ, ମଶା, ପୋକା, ନୁଡ଼ି, କାଁଚ, ମାଛ, ଟୁପି, ଛଡ଼ି, ଲାଟ୍ରୁ, ତିଲ, ଛୁରି, ଛୁଁଚ, ଶିଶି, କେଂଚୋ, ମାଛି, ଜଳ, ଚୋଖ, ଛାତା, ଦାଦା, ଘଡ଼ି, ହାସ, ଫୁଟୋ, ଦାଁତ । କୌତୁକ, ପରିହାସ ଆର ଗୁଲବାଜୀର ମୋଡ଼କେ ବାଙ୍ଗାଲୀ କିଶୋରକେ ପଥାଶ ବହର ଧରେ ବିଜ୍ଞାନ, ଇତିହାସ, ଭୂଗୋଳର ଅନେକ ଅଜାନା ତଥ୍ୟ ଜାନିଯେଛେନ ପାଠ୍ୟ କେତାବେ ଯାର ହଦିସ ମେଲେନା । ଏକଟା ତାଲିକା ଦେଓୟା ଗେଲ — ଶିସ୍ୟାକ୍ଷ ଫ୍ଲାଡ଼ାମ (ଖୋଲଶହୀନ ଶାମୁକ), କଞ୍ଚର (ଶକୁନି), ବୋରୋରୋ (ଆଦି ଶିକାରୀ ଜାତି), ଡ୍ରେସ୍‌କି (ଘୋଡ଼ାଯ ଟାନାବିଚିତ୍ର ଯାନ), ମାରା କାଟାନ (ନୌକା), ଓକପି (ଜିରାଫ), ସଫରି (ଶିକାର ଯାତ୍ରା), ଚୋ, ମୋ, ହିୟାହମି (ବିଜନନୀର ପୁତସଲିଲ), ଏଟାକେଇ ‘ଏଭାରେସ୍ଟ’ ବଲା ହୁଏ, ନେଣ୍ସ(ସନ୍ତାଟ), ସାସତ୍ରୁଦି (ତେଟ ଖେଳାନୋ ପରଫେରପାତ୍ର), ଆସ୍ଵାର ଗ୍ରିସ (ତିମିର ପେଟେର ଦାମୀ ପାଥର) କିଫା (ଗଣ୍ଗାର), ପାଞ୍ଜା (ଘାସ କାଟାର କାସ୍ଟେ), ବୋମା(କାଠେର ତୈରୀ କୁଠୀର), କିବାକୋ (ହିପୋପଟେମାସ), ଇଉସ୍‌ପଜିଯା ଅଫିସିନାଲିସ ମଲିସିମା (ସରେସ ତୁର୍କି ପେୟାଲା—ସ୍ପଞ୍ଜ), ଜିମନୋ ସିନିୟାସ (ଶୁଡ୍‌ଓୟାଲା ପ୍ରାଣକଣା), କାରାକୁଲ(ଏକଜାତେର ଭେଡ଼ା), ଓରାଂ ପେଞ୍ଜେକ (ଥାଯ ଲୁପ୍ତ ଏପ), ଗ (ବରଫେର ମଧ୍ୟେ ସାଦା ଶିକଡ଼) ଚାନ୍ଦୁ(ନେକଡେ ବାଘ) ସାନ୍ତ୍ରୁଦି (ଶ ଶବ୍ଦ—ତେଟ ଖେଳାନୋ ପାତ୍ର), ସୁନାଟ କ(ଏଞ୍ଜିମୋ ଶବ୍ଦ—ପାଥୁରେ ଟିପି), ପାଲୋଲା (ସମୁଦ୍ର—ଉତ୍ସବ), ଗୋଗା ସବଚଙ୍ଗ (ବାଲି ହାସ), କିଂକାଜୁ (ହାସ), କେଚୁଯା(ହନକାଦେର ଭାଷା), କିପୁ, (ଗାଁଟବାଁଧା ଇନକାଲିପି), ସିସ୍ଟୋସର୍କା ଗ୍ରିଗେରିଯା (ପଞ୍ଜପାଲ) ଏସବ କଥା ଘନାଦାଇଜାନିୟେ ଦେୟ ହତବାକ ଶ୍ରୋତାଦେର । ଘନାଦାଭାଷାବିଦ ହରିନାଥ ଦେକେଓ ହାର ମାନାନ । ଗ୍ରୀକ, ଲ୍ୟାଟିନ, ଫ୍ରେଞ୍ଚ, ହିନ୍ଦୁ, ଚୀନ ଭାଷାଓ ଜାନେନ । ଆରବି, ତୁର୍କି ଭାଷା ତାଁର ଅଜାନା ନୟ, ସୁଦାନେ ପ୍ରାମେର ମୋଡ଼ଲକେ ବଲେନ,— ‘ଇଦାନ ମୁଣ୍ଡନ ମୁତୁମ ଇୟାସିରକା ଜାନବା କାହି କାସଲାଓ ଜେ କାଇ ଇୟାକ୍ଷ’ — ଭାଷାଟାନାକି ସୁଦାନେର ଏକ ଉପଭାଷା, ଶୁଦ୍ଧ ଭାଷା ନୟ,—ତିନି ଲିପିଓ ଚେନେ,—ବ୍ରାହ୍ମୀ, ଖରୋଷ୍ମୀ, ଫିନିସିଯ, ମିଶରୀ, ସିରିଯାକ, ଚୀନ, ତିବବତିଲିପିଓ ତାଁ

ର ଅଜାନା ନୟ ।

କୋଥାଯ ନା ତିନି ଗେଛେନ'ମଶା' ମାରତେ ସାଖାଲିନ ଦ୍ଵାପେ, ପଞ୍ଜପାଲ ଧବଂସ କରତେ ଲାଟଭିଆରିଗାର ଶହର ହୟେ ଆଫ୍ରିକାର ନିପାର ନଦୀତେ ଡିଙ୍ଗି ବେଯେଛେନ(ପେକା) । ନିଉଜିଲ୍ୟାଣ୍ଡେରକାଛେ ଲିକିଟ୍ ଦ୍ଵାପେ ହୀରାର ସନ୍ଧାନକରତେ ମୃତ ଆଗ୍ନେୟଗିରିର ନୁଡ଼ି ତୁଳେ ଭୂମିକମ୍ପ ଘଟିଯେଛେନ(ନୁଡ଼ି) । ଇଉରେନିଆମ ଠୋସାପିଚଲ୍ଲେଣ୍ଟେର ସନ୍ଧାନ କରେଛେନ ଅୟାପେଲାଯ (କାଁଚ) । ବେଲଜିଯାମ, କଙ୍ଗୋତେ ଗୋରିଲା ଧରତେ ଗିଯେଛେନ(ମାଛ) । ଇୟେତିର ଫାସେରଦିନିତେ ବାଁଧା ପଡ଼େ ଏଭାରେଷ୍ଟ ଶିଖରେ ଉଠେଛେନ—ତେନଜିଂ ନେ ରଗେରଓଆଗେ (ଟୁପି) ଦକ୍ଷିଣ ମେର 'ଦାଗ ଗରମେ' ସିନ୍ଦ୍ର ହୟେଛେନ(ଛଡ଼ି) । ଇଜିଯାନ ସାଗରେସ୍ପଞ୍ଜେର ସନ୍ଧାନ କରେଛେନ (ତିଲ) । ଗେଛେନ ଆବିସିନିଆର ରାଜଧାନୀ ଆନ୍ଦିସ ଅବାବାମ (ଛୁଚ) ଦକ୍ଷିଣ ଆମେରିକାର କାଛେ ଗ୍ୟାଲାପାଗୋସ ଦ୍ଵିପଦ୍ବଞ୍ଜେ ତାଁର ପା ପଡ଼େଛେ(ଶିଶି) ।

ଅଷ୍ଟେଲିଯାର ୧୦୦ ମାଇଲ ପୂର୍ବେ ନରଫୋକ ଦ୍ଵିପାତ୍ର ତାଁ ଅଗମ୍ୟ ନୟ (କେଁଚୋ) । ସୁମାତ୍ରାଯ ଲୁଣ୍ପପ୍ରାୟ ଏପ୍-ଏର ସନ୍ଧାନକରେଛେନ (ଛାତା) ସୁଦାନେଓ ଗେଛେନ (ମାଛି) । କ୍ୟାଟେଲିମ ୧ ଦ୍ଵିପେର କାଛେ ସମୁଦ୍ରେ ଟୁନିମାଛଶିକାର କରେଛେନ (ଦାଁତ) । ଗ୍ରୀଗଲ୍ୟାଣ୍ଡେ ଅରୋରାବିରିଆଲିସେର ଆଲୋଯ 'ନୁନାଟାକ' ଦେଖେଛେନ ।

ଦକ୍ଷିଣଆଫ୍ରିକାଯ ହଟେନ୍ଦ୍ରେ ସଙ୍ଗେ ମିଶେଛେନ (ଜଲ) । ତାଇପେ ଶହରେ କିଲଂ ନଦୀର ଧାରେ କର୍ପୂର ଗାଛେର ତଳାଯ ବସେ ଅଚେନାଲିପିର ପାଠୋଦ୍ଧାର କରେଛେନ (ଚୋଖ) । ମଞ୍ଜ ଲଗ୍ବହେ ଲାଲ ମଭୂମି ଦେଖେଛେନ (ଫୁଟୋ) । କୈଲାସ ମାନସ ସରୋବରେ ଯାତ୍ରା କରେଛେନ(ହୁସ) । ଦକ୍ଷିଣଆମେରିକାର କୁଜକୋ ଶହରେ ବାସ କରେଛେନ (ସୁତୋ) । ଉତ୍ତର ମେର ଫ୍ରିଶାରବେର ଛେଟ୍ ଦ୍ଵିପେଇଲେକ୍ଟ୍ରିନିକ ବ୍ରେନେର ସନ୍ଧାନେ ଗେଛେନ (ଦାଦା) । ଚେଷ୍ଟାରଲେନ ଆର ଜଭେଟେର ଅନୁରୋଧେ ହାଓ୍ୟାଇ ଦ୍ଵାପେ ଏସେହେନରହସ୍ୟଜ୍ଞକ ବିଷ୍ଫୋରଣେର କାରଣ ଅନୁସନ୍ଧାନେ (ଘଡ଼ି) ।

ଘନାଦା ୭୨, ବନମାଲୀନିକ୍ର ଲେନ ଛେଡେ କୋଥାଯ ଯାନନି,— ଅଥଚ ସାରା ବିଦ୍ର ଭୂଗୋଳ ତାଁରନିର୍ଦର୍ପଣେ ।

ପ୍ରେମେନ୍ଦ୍ର ମିତ୍ର ଓଧରକୁନୋ,— ଯଦିଓ ଇଉରୋପ, ରାଶିଯା, ଆମେରିକା ଘୁରେ ଏସେହେନ,— ତବେକୋଥାଓ ସ୍ଵତ୍ତିବୋଧ କରେନନି । ଅନ୍ଧବସ୍ୟେ ସମବ୍ୟକ୍ତ ବନ୍ଧୁ ଶିବରାମ ଚତ୍ରବର୍ତ୍ତୀର ସଙ୍ଗେ ରିହମଗେରପରିକଳ୍ପନା ଛିଲ, ତା ସମ୍ଭବ ହୟନି । କୈଶୋରେ ଜୁଲେଭାର୍ତ୍ତେର ଲେଖା ଛିଲ ପ୍ରିୟ । ଭୂଗୋଳ ଆର ଭ୍ରମ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ଆପ୍ରାହ୍ରେ ସଙ୍ଗେପଡ଼େଛେନ । କାଲୀଘାଟେ ବାଡ଼ି ଥାକା ସତ୍ତ୍ଵେଗୋବିଲ୍ ଘୋଷାଲ ଲେନେର ମେମେ ଛିଲେନ କିଛୁଦିନ । ଏସବେଇ ରାସାୟନିକ ଫଳଶ୍ରୁତି ଘନାଦା । ମେମେର ତଣ ସହବାସୀ — ଶିବୁ, ଶିଶିର, ଗୌର—ନାନାଭାବେତାଁର ଗୁଲବାଜୀ ଫାସାତେ ଚେଯେଛେ,— ଉଣ୍ଟେ ନିଜେରାଇ ଫେସେଛେ ।

ବିଦ୍ରପେର ଧାରଭୋତ୍ତା ହୟେଛେ ଘନାଦାର ଅକଳ୍ପନୀୟ ଗଞ୍ଜେର ଆଘାତେ । ପାଠକେର ମନେ ଯେ ବ୍ୟଙ୍ଗ ବଲ୍‌ମେ ଓଠେ,— ତାଶିବୁ, ଶିଶିର, ଗୌରର ମୁଖ ଦିଯେ ବେରିଯେ ଆସେ । ଲେଖକେର ଚାତୁର୍ୟ ଓ ମୁଣ୍ଡିଯାନା ଏଥାନେ ।

ପରଶୁରାମେର 'ବିରିଧିବାବା'-ର କଥାଯ ଆଛେ ଫାଁକି, କିନ୍ତୁ ଘନାଦାର ଗଞ୍ଜ ବାନାନୋହଲେଓ ତାର ବୈଜ୍ଞାନିକ ଓ ଭୌଗୋଲିକ ତଥ୍ୟେ କୋନ ଭେଜାଲ ନେଇ ।

ଘନାଦାରପୂର୍ବପୁୟ ଘନରାମ ଦାସକେ ନିଯେ ଲେଖା 'ସୁର୍ୟ କାଂଦଲେ ସୋନା'(ପିଜାରୋ କର୍ତ୍ତକ ପେର ଇନକା ସଭ୍ୟତା ଧବଂସେର କାହିନୀ) ଆର ଏକପୂର୍ବପୁୟ ବେଚାରାମ ଦାସେର (ଶିବଜୀର ଆପ୍ରାହ୍ରା ଥେକେ ପଲାୟନେରକାହିନୀତେ) ଶିବାଜୀର ଭୂମିକା—(ଆପ୍ରାହ୍ରା ଯଥନ ଟଳମଳ) ବାଂଲାସାହିତ୍ୟେ ଅଭିନବ ସଂଯୋଜନ ।

ତୈଳୋକ୍ୟନାଥେର 'ଦମ ଚରିତ'-ଏ ଆଛେ ଖୋଲାଖୁଲି ବିଦ୍ରପେର କ୍ୟାପାତ୍ର, (ଦ୍ଵରକାନ୍ତିନ୍ଦ୍ର), ଶ୍ରୀଷ୍ଟ ଆଛେ (ତଜନ୍ତୁନ୍ତୁ) । ପରଶୁରାମେର 'ବିରିଧିବାବା'-ର ପରିଶୀଳିତ ବକ୍ରବୈଦ୍ୟ (ନ୍ରକ) । ଘନାଦାର କାହିନୀତେ ଆଛେ ତାମଶା (ଶନ୍ଦୁଦର୍ଦର) ଆର କୌତୁକ (ତ୍ରପ୍ତନ୍ତ୍ରବ୍ରଦ୍ଧନ୍ତ୍ରଜନ୍ତୁ) ତାରଓ ବାଡ଼ିତି କିଛୁ ଯା ବିଶେଷ ସଂଜ୍ଞାଯ ଧରାଯାଇ ନା । କଙ୍ଗବିଜ୍ଞାନେର ମିଶେଲ ଦେଓଯା ଅୟାଦଭେଦପାରେର କାହିନୀ— ଯାରୋମାଧିତ କରାର ବଦଳେ ପାଠକକେ ହତ୍ବାକ କରେ, — ହାସିତେ ଫେଟେପଡ଼ୁତେ ହୟ ।

ଘନାଦାର ମଧ୍ୟେ କି ଲେଖକମ୍ବର୍ୟ ମିଶେ ଆଛେନ ? ଚେହାରାଯ ମେଲେ ନା,— ଶୀର୍ଘ ଦୀର୍ଘକୃତି ଘନାଦାର ଲାବଣ୍ୟହିନିକ୍ଷ ମୁଖ । ପ୍ରେମେନ୍ଦ୍ର ମିତ୍ର ଯୌବନେରୀତିମତ ରନ୍ଧବାନ,— ଦେହଟି ଯଥେଷ୍ଟ ଦୀର୍ଘ ନୟ । ତବେ ବିଜ୍ଞାନ ଇତିହାସ, ଭୂଗୋଳର ଅନୁସଞ୍ଜିତସୁ ପାଠକ । ଏନ୍ସାଇକ୍ଲୋପିଡ଼ିଆର ତାଁର ଅବସରବିନୋଦନେର ଫୁଲ୍ । ଦୁଜନେଇ କିନ୍ତୁଘରକୁନୋ । ବିଶାଳ ବିଦ୍ର ମାନସଭରମକାରୀ । 'ଘନାଦା' ବାଂଲା ସାହିତ୍ୟେ ନ୍ଦ୍ରଫଦ୍ଦରସ୍ତ - ଏ ପରିଣତ ।

[Zoom In](#) | [Zoom Out](#) | [Close](#) | [Print](#) | [Home](#)

सृष्टिसंदान

Phone: 98302 43310
email: editor@srishtisandhan.com